

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/14/2013
Identifikačné číslo spisu:	6012200779
Dátum vydania rozhodnutia:	21.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6012200779.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: N. W., bytom vo Q. I., N. XXX, zastúpenej T. W., bytom vo Q., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, kancelária Hlohovec, so sídlom v Hlohovci, M. R. Štefánika 1, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. N 1510/2012 zo dňa 31. júla 2012, vo veci žiadosti navrhovateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sp/10/2012-99 zo dňa 7. januára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sp/10/2012-99 zo dňa 7. januára 2013, p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici nepriznal navrhovateľke oslobodenie od súdneho poplatku. Konštatoval, že navrhovateľka žiadosťou zo dňa 29. októbra 2012 požiadala v celom rozsahu o oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. N 1510/2012 zo dňa 31. júla 2012, ktorým jej nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že navrhovateľka súdu síce predložila vyplnené tlačivo na dokladovanie pomerov účastníka konania pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ale vzhľadom na to, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sp/10/2012-39 zo dňa 25. októbra 2012 bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neposkytnutí právnej pomoci navrhovateľke, sa jedná zo strany navrhovateľky o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva na poskytovanie právnej pomoci bez finančnej spoluúčasti, čím navrhovateľka nesplnila jednu zo zákonných podmienok pre priznanie oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 138 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Konštatoval, že vzhľadom na nesplnenie uvedenej zákonnej podmienky nebolo potrebné zo strany súdu skúmať splnenie ďalšej zákonnej podmienky a to, či pomery navrhovateľky odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podala navrhovateľka a jej zástupca v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na nové konanie. Mala za to, že

odôvodnenie rozhodnutia je nepresvedčivé a nezákonné, v rozpore s § 157 ods. 2 OSP. Namietala, že súd svoje uznesenie založil na neprávoplatnom rozsudku krajského súdu, čím prejudikoval výsledok rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej. Ďalej namietala, že súd neskúmal majetkové pomery navrhovateľky v zmysle § 138 ods. 1 OSP a neprihliadol na jej vyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. V ďalšej časti odvolania namietala, že krajský súd nekonkretizoval, čo je potrebné rozumieť pod pojmom zrejme bezúspešné uplatňovania práva v danom prípade. Poukazujúc na viaceré nálezy Ústavného súdu SR a rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva navrhovateľka namietala porušenie jej práva na spravodlivý proces a na presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia poukazujúc na ust. § 135 ods. 1 veta druhá OSP, t. j. na viazanosť súdu rozhodnutiami Ústavného súdu SR alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní navrhovateľky (§ 212 ods. 1 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné priznať úspech.

Podľa § 138 ods. 1 veta prvá OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Z citovaného ustanovenia je zjavné, že pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce najmä majetkové a sociálne pomery účastníka, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku.

Aj keď to odôvodňujú pomery účastníka, nie je možné mu priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, ak svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni právo. O zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovie.

Odvolací súd s odvolaním sa na ust. § 138 ods. 1 OSP konštatuje, že súd príslušný rozhodovať o oslobodení navrhovateľky od súdnych poplatkov sa musí otázkou zrejmej bezúspešnosti sporu zaoberať, pretože bez splnenia podmienky, že „nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva“ nemožno návrhu vyhovieť a priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, aj keď to pomery účastníka odôvodňujú.

V prejednávacom prípade bolo rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sp/10/2012-39 zo dňa 25. októbra 2012, potvrdené rozhodnutie odporcu, ktorého zrušenia sa navrhovateľka v tomto konaní domáhala. Z uvedeného je nepochybné, že navrhovateľka nebola v súdnom konaní úspešná, teda išlo o bezúspešné uplatňovanie práva, a preto nebola u nej splnená zákonná podmienka ustanovenia § 138 ods. 1 vety prvej OSP pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Za týchto skutkových okolností bolo potrebné napadnuté uznesenie krajského súdu považovať za vecne správne, odvolacie námietky navrhovateľky za nedôvodné, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 219 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.